

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O VOJSCI SRBIJE

Član 1.

U Zakonu o Vojski Srbije („Službeni glasnik RS”, br. 116/07, 88/09, 101/10 – dr. zakon, 10/15, 88/15 – US i 36/18), u članu 22. stav 1. tačka 2) posle reči: „za podoficira – vodnik” dodaju se zapeta i reči: „vodnik prve klase”.

U stavu 1. tačka 3) podtačka (1) posle reči: „kapetan”, dodaju se zapeta i reči: „kapetan prve klase”.

U stavu 1. tačka 3) podtačka (2) posle reči: „poručnik fregate”, dodaju se zapeta i reči: „poručnik bojnog broda”.

Posle stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„Prava i obaveze propisane za oficire u svim rodovima i službama odnose se i na oficire u rečnim jedinicama, i to: poručnik – poručnik korvete, kapetan – poručnik fregate, kapetan prve klase – poručnik bojnog broda, major – kapetan korvete, potpukovnik – kapetan fregate, pukovnik – kapetan bojnog broda, brigadni general – komodor, general-major – kontraadmiral, general-potpukovnik – viceadmiral i general-admiral.”

Dosadašnji stav 2. postaje stav 3.

Član 2.

U članu 39. stav 1. tačka 7) menja se i glasi:

„7) da nije stariji od 40 godina ako se prima u svojstvu podoficira, odnosno 45 godina ako se prima u svojstvu oficira;”.

U stavu 1. tačka 9) menja se i glasi:

„9) da je završio odgovarajuću vojnu obuku sa oružjem.”.

Član 3.

U članu 40. posle stava 2. dodaju se novi st. 3. i 4. koji glase:

„Učenik srednje stručne vojne škole i učenik mešovite vojne škole u kojima se stiče odgovarajuće opšte i stručno obrazovanje i vaspitanje za obavljanje poslova podoficira Vojske Srbije, a koji ispunjavaju uslove iz člana 39. stav 1. tač. 2), 5) i 8) ovog zakona, nakon sticanja odgovarajućeg opšteg i stručnog obrazovanja i vaspitanja u skladu sa zakonom kojim se uređuje vojno obrazovanje, proizvode se u čin vodnika i od tog dana postaju podoficiri.

Učenik Vojne gimnazije koji ne nastavi školovanje i učenik srednje stručne i mešovite vojne škole u kojima se stiče odgovarajuće opšte i stručno obrazovanje i vaspitanje za obavljanje poslova vojnih službenika i nameštenika, a koji ispunjavaju uslove iz člana 39. stav 1. tač. 2), 5) i 8) ovog zakona, mogu se proizvesti u čin vodnika i od tog dana postati podoficiri, ukoliko nakon završetka srednje vojne škole završe i vojnu obuku predviđenu članom 39. stav 1. tačka 9) ovog zakona.”

Dosadašnji stav 3. postaje stav 5.

Član 4.

U članu 41. stav 2. reči: „do navršene 43 godine života” zamenjuju se rečima: „do navršene 45 godine života”.

Član 5.

U članu 42. posle stava 4. dodaje se novi stav 5. koji glasi:

„Profesionalni vojnik, odnosno podoficir u radnom odnosu na određeno vreme može se, nezavisno od propisanih uslova u pogledu godina života, ukoliko potrebe službe zahtevaju, bez konkursa primiti na službu u Vojsci Srbije na neodređeno vreme u svojstvu podoficira.”

Dosadašnji stav 5. postaje stav 6.

Član 6.

U članu 43. posle stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„Za lica primljena u profesionalnu vojnu službu na neodređeno vreme, za unapređenje računa se i vreme provedeno u činu koji je imao u statusu profesionalnog vojnog lica na određeno vreme.”

Dosadašnji stav 2. postaje stav 3.

Član 7.

U članu 56. tač. 2) i 3) menjaju se i glase:

„2) tri godine u činu poručnika;

3) tri godine u činu kapetana;”.

Posle tačke 3) dodaje se tačka 3a), koja glasi:

„3a) četiri godine u činu kapetana prve klase;”.

Član 8.

Naziv Glave VII i član 80. menjaju se i glase:

„Glava VII

Obaveza služenja u Vojsci Srbije po završenom školovanju, usavršavanju, odnosno učešću u multinacionalnim operacijama

Član 80.

Državljanin Republike Srbije koji se na osnovu ugovora zaključenog sa Ministarstvom odbrane školovao za vršenje vojnih dužnosti dužan je da po završenom školovanju, odnosno usavršavanju stupi u službu u Vojsci Srbije i ostane u toj službi najmanje dvostruko vreme trajanja školovanja, usavršavanja, odnosno stipendiranja.

Profesionalni pripadnik Vojske Srbije koji je upućen na školovanje, usavršavanje ili specijalizaciju dužan je da po završetku školovanja, usavršavanja ili specijalizacije ostane na službi u Vojsci Srbije najmanje dvostruko vreme trajanja školovanja, usavršavanja ili specijalizacije u zemlji, a ako je školovanje, usavršavanje ili specijalizaciju završio u inostranstvu najmanje trostruko vreme trajanja školovanja, usavršavanja ili specijalizacije.

Profesionalni pripadnik Vojske Srbije koji je obučen za učešće u multinacionalnim operacijama dužan je da učestvuje u tim operacijama u skladu sa zakonom.

Profesionalni pripadnik Vojske Srbije nakon povratka iz multinacionalne operacije dužan je da provede u službi u Vojsci Srbije najmanje trostruko vreme provedeno u multinacionalnoj operaciji u koju je upućen.

Ministar odbrane ili lice koje on ovlasti zaključuje ugovor o školovanju, stipendiranju, specijalizaciji, odnosno usavršavanju sa licem iz st. 1. i 2. ovog člana.

Ministar odbrane ili lice koje on ovlasti sa licem iz stava 3. ovog člana zaključuje ugovor o obuci i pravima i obavezama na osnovu završene obuke za učešće u multinacionalnim operacijama, u skladu sa posebnim propisima kojima se uređuje učešće u multinacionalnim operacijama.

U slučaju neizvršavanja ugovornih obaveza krivicom lica upućenog na školovanje, specijalizaciju, odnosno usavršavanje, to lice je dužno da jednokratno vrati sve stvarne troškove školovanja, specijalizacije, odnosno usavršavanja koji su isplaćeni iz sredstava budžeta.

Ukoliko lice iz stava 4. ovog člana ne provede u službi u Vojsci Srbije najmanje trostruko vreme provedeno u multinacionalnoj operaciji u koju je bilo upućeno, dužno je da plati ugovornu kaznu predviđenu ugovorom o angažovanju u multinacionalnim operacijama, u skladu sa kriterijumima koje utvrđuje ministar odbrane.

Ministar odbrane propisuje bliže uslove i način stipendiranja za potrebe Vojske Srbije, dužinu trajanja službe u Vojsci Srbije po završetku određene vrste školovanja, usavršavanja ili specijalizacije i postupak utvrđivanja i povraćaja troškova školovanja, stipendiranja, specijalizacije, odnosno usavršavanja, u skladu sa troškovima školovanja, stipendiranja, specijalizacije ili usavršavanja i vremenom provedenim po završetku školovanja, specijalizacije ili usavršavanja na službi u Vojsci Srbije.”.

Član 9.

U članu 95. stav 2. reči: „isplaćene u mesecu koji prethodi mesecu u kojem se utvrđuje osnovica”, brišu se.

Član 10.

U članu 104. stav 1. posle tačke 3) tačka se zamenjuje tačkom i zapetom i dodaje se tačka 4) koja glasi:

„4) preko 30 godina – 35 radnih dana.”.

Član 11.

Naziv odeljka 3. i član 119. menjaju se i glase:

„3. Prestanak profesionalne vojne službe za vreme ratnog ili vanrednog stanja

Član 119.

Za vreme ratnog ili vanrednog stanja profesionalnom vojnom licu ne prestaje profesionalna vojna služba, osim u sledećim slučajevima:

- 1) ako mu prestane državljanstvo Republike Srbije;
- 2) ako se na način propisan zakonom utvrdi da je kod lica nastupio potpuni gubitak sposobnosti za profesionalnu vojnu službu;
- 3) ako je pravnosnažnom presudom vojnog disciplinskog suda osuđen na disciplinsku kaznu koja povlači gubitak vojne službe, odnosno pravnosnažnom presudom nadležnog krivičnog suda osuđen na kaznu zatvora u trajanju dužem od 12 meseci;
- 4) njegovom smrću;
- 5) oficiru, odnosno podoficiru kada navrši 65 godina života;
- 6) profesionalnom vojniku kada navrši 53 godina života.

Izuzetno, profesionalnom vojnom licu iz stava 1. tačka 6) ovog člana, na predlog načelnika Generalštaba, a po odluci ministra odbrane, starosna granica za prestanak profesionalne vojne službe na pojedinim formacijskim mestima određenih specijalnosti, može se produžiti do navršениh 58 godina života.

Profesionalnom vojnom licu u službi na određeno vreme ugovor o radu produžava se do ukidanja ratnog ili vanrednog stanja.”

Član 12.

U članu 161. st. 1. i 2. reč: „prvostepeni” briše se.

Stav 3. menja se i glasi:

„Vojni disciplinski sudovi obrazuju se pri Ministarstvu odbrane, sa sedištem u Beogradu, Nišu i Novom Sadu.”.

Član 13.

U članu 162. stav 1. reč: „prvostepenog” briše se.

U stavu 2. posle reči: „odbrane”, dodaju se zapeta i reči: „sa sedištem u Beogradu”.

Član 14.

U članu 164. stav 1. reč: „prvostepenim” briše se.

Posle stava 2. dodaju se st. 3. i 4. koji glase:

„Vojni disciplinski tužioci obrazuju se pri Ministarstvu odbrane, sa sedištem u Beogradu, Nišu i Novom Sadu.

Viši vojni disciplinski tužilac obrazuje se pri Ministarstvu odbrane, sa sedištem u Beogradu.”

Član 15.

Propisi doneti za izvršavanje Zakona o Vojsci Srbije („Službeni glasnik RS”, br. 116/07, 88/09, 101/10 – dr. zakon, 10/15, 88/15 – US i 36/18) uskladiće se sa odredbama ovog zakona u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 16.

Ministarstvo odbrane i Vojska Srbije uskladiće svoju organizaciju sa odredbama ovog zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 17.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 97. tačka 17) Ustava Republike Srbije prema kojoj Republika Srbija uređuje i obezbeđuje druge odnose od interesa za Republiku Srbiju, u skladu sa Ustavom i u odredbi člana 141. stav 2. Ustava prema kojoj se o Vojsci Srbije donosi zakon.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Razlog za donošenje ovog zakona je potreba usklađivanja važećih rešenja sa iskustvima u praktičnoj primeni Zakona o Vojsci Srbije („Službeni glasnik RS”, br. 116/07, 88/09, 101/10 - dr. zakon, 10/15 i 88/15 – US i 36/18) i usaglašavanja sa promenama u pravnom sistemu Republike Srbije izvršenim nakon stupanja na snagu Zakona o izmenama i dopunama Zakona o Vojsci Srbije iz 2018. godine, otklanjanje uočenih pravnih praznina i nepreciznosti u pojedinim rešenjima koje stvaraju nedoumice prilikom primene odredaba zakona. Predloženim izmenama i dopunama stvaraju se uslovi za obezbeđenje povoljnijeg položaja profesionalnih pripadnika Vojske Srbije, posebno profesionalnih vojnika, kao i podoficira i oficira koji su u službi na određeno vreme, kao i za uvođenje čina kapetana prve klase – poručnika bojnog broda za rečne jedinice i uvođenje podoficirskog čina vodnik prve klase.

Efikasnije rukovođenje i obezbeđivanje efikasnog funkcionisanja Vojske Srbije sa mogućnošću predvidivog karijernog vođenja profesionalnih vojnih lica, uz istovremeno stvaranje uslova za poboljšanje položaja profesionalnih pripadnika Vojske Srbije, te radi uspostavljanja potpune nezavisnosti vojnih disciplinskih organa u stručnom pogledu prilikom odlučivanja o odgovornosti profesionalnih pripadnika Vojske, kao i dodatno regulisanje upućivanja profesionalnih pripadnika Vojske Srbije u multinacionalne operacije.

Donošenje ovog zakona je neophodno, jer predložena pravna rešenja predstavljaju zakonodavnu materiju i ne mogu biti uređena i usklađena podzakonskim aktima za izvršenje Zakona o Vojsci Srbije.

III. OBJAŠNJENJE POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. Predloga zakona predlaže se dopuna člana 22. uvođenjem činova vodnika prve klase i kapetana prve klase, odnosno poručnika bojnog broda u rečnim jedinicama zbog potrebe smanjenja većeg broja oficira čina majora i podoficira čina starijeg vodnika, koji se s godinama sve više povećava, a u cilju kvalitetnog vođenja kadra kroz službu u Vojsci Srbije. Rešavanje ovog problema pomoglo bi ponovno uvođenje činova kapetana prve klase, odnosno poručnika bojnog broda, kao i vodnika prve klase za podoficire. Uvođenje ovih činova povoljno bi se odrazilo na piramidu kadra oficira i podoficira, a pozitivni efekti bi se ogledali u većem iskustvu, a samim tim kvalitetu kadra, što bi u krajnjem rezultiralo da se na odgovornije dužnosti postavljaju iskusniji i kvalitetniji oficiri i podoficiri. Pored toga, izbeglo bi se da pojedine starešine provedu veoma dugi vremenski period u jednom činu. Ovo je posebno izraženo kod oficira čina potpukovnika i podoficira u činu zastavnika, što je ujedno i negativan motivacioni faktor za oficire, odnosno podoficire.

U piramidalnom karijernom vođenju obezbeđuje se kontinuitet za vreme provedeno na određenim dužnostima, kao i sticanje iskustava na višim dužnostima, karijerno usavršavanje i vođenje, čime bi se izbeglo da oficiri čina kapetana, majora i potpukovnika provedu znatno više godina u činu od predviđenog propisima, a samim tim mlađe starešine bi imale motiv, kao i izvesnost i predvidivost u karijernom vođenju.

Članom 2. Predloga zakona predlažu se izmene u članu 39. stav 1. tač. 7) i 9). Tačkom 7) povećava se starosna granica za prijem u profesionalnu vojnu službu s obzirom da se u prethodnom periodu ukazala potreba za povećanjem starosne granice za prijem u profesionalnu vojnu službu, a da je Zakonom o Vojsci Srbije bila propisana niža starosna granica za prijem (za podoficire 35 godina, a za oficire 40 godina) to je neophodno povećati starosnu granicu za prijem lica u svojstvu podoficira, odnosno u svojstvu oficira. Tačkom 9) proširuje se krug lica koja mogu biti primljena u profesionalnu vojnu službu ako poseduju odgovarajuću vojnu obuku sa oružjem i koji su stekli odgovarajuća znanja i veštine za obavljanje poslova profesionalnog vojnog lica.

Članom 3. Predloga zakona dodaju se novi st. 3. i 4. u članu 40. kojim se precizira vreme kada se učenik srednje stručne vojne škole i mešovite vojne škole proizvodi u čin vodnika i postaje podoficir. Ova dopuna je predložena i pored činjenice da je Zakon o vojnom obrazovanju u članu 9. tačka 15) ostavio prostora da se podzakonskim aktom u nadležnosti ministra odbrane bliže uredi prijem učenika srednje vojne škole, jer ovo materijalno rešenje treba da bude uređeno Zakonom o Vojsci Srbije, imajući u vidu da je prijem svih pripadnika MO i VS propisan ovim zakonom pa nema potrebe da se prijem ove kategorije lica izdvaja i posebno uređuje propisom koji reguliše obrazovanje pripadnika MO i VS. Novim stavom 4. data je mogućnost i učeniku Vojne gimnazije koji ne nastavi školovanje i učeniku srednje stručne i mešovite vojne škole u kojima se stiče odgovarajuće opšte i stručno obrazovanje i vaspitanje za obavljanje poslova vojnih službenika i nameštenika da pod određenim uslovima nakon završetka škole budu proizvedeni u čin vodnika i postanu podoficiri.

Odredbom Zakona o Vojsci Srbije u članu 41. stav 2. propisana je starosna granica od 43 godine za proizvođenje podoficira koji je stekao odgovarajuće visoko obrazovanje u čin potporučnika, što je u suprotnosti sa odredbom člana 39. stav 1. tačka 7) Zakona, kojom je propisana starosna granica od 45 godina, ako se lice prima u svojstvu oficira, pa je, u tom smislu, članom 4. Predloga zakona izvršeno usaglašavanje ove dve odredbe, na način da je starosna granica za proizvođenje u čin potporučnika pomerena do navršene 45 godine života.

Članom 5. Predloga zakona predlaže se dopuna člana 42. tako što će se omogućiti prijem u profesionalnu vojnu službu bez konkursa u svojstvu podoficira profesionalnog vojnika odnosno podoficira koji je u radnom odnosu na određeno vreme. Svrha i cilj ove izmene je da se Vojska Srbije ne odriče profesionalnih vojnika, već je ideja da ostanu u službi i da im se omogući pravna i egzistencijalna sigurnost.

Članom 6. Predloga zakona dopunjen je član 43. novim stavom kojim se propisuje da se za lica primljena u profesionalnu vojnu službu na neodređeno vreme, za unapređenje računa i vreme provedeno u činu u statusu profesionalnog vojnog lica na određeno vreme.

Članom 7. Predloga zakona predlaže se izmena i dopuna člana 56. kojim se propisuje vreme provedeno u činu poručnika, kapetana i kapetana prve klase neophodno za unapređenje u neposredno viši čin.

Članom 8. Predloga zakona predlaže se izmena člana 80. kojim je uređeno angažovanje pripadnika Vojske Srbije u multinacionalnim operacijama, tako što je propisana obaveza ostanka u Vojsci Srbije najmanje trostruko vreme provedeno u multinacionalnoj operaciji u koju je upućen. Takođe, predviđeno je da je u slučaju neizvršenja ove obaveze pripadnik Vojske Srbije dužan da plati ugovornu kaznu predviđenu ugovorom o učešću u multinacionalnoj operaciji. Ovo iz razloga što profesionalni pripadnici koji su učestvovali ili će učestvovati u multinacionalnim operacijama ostvaruju i određene prinadležnosti u pogledu novčanih primanja, dodatne bodove pri rešavanju stambenog pitanja te ostvaruju staž u dvostrukom trajanju. Za jedinice Vojske Srbije je bitno i neophodno da učesnici u multinacionalnim operacijama budu zadržani u profesionalnoj vojnoj službi, kako bi preneli stečena znanja i iskustva na profesionalna vojna lica koja će biti upućena u multinacionalne operacije, kao i na profesionalna vojna lica koja neće biti upućena u multinacionalne operacije. Takođe, predviđeno je da se ugovorna kazna određuje u skladu sa kriterijumima koje utvrđuje ministar odbrane, a u zavisnosti od multinacionalne operacije, stručne spreme učesnika odnosno posebno za oficire, podoficire i civilna lica na službi u Vojsci Srbije, na koji način se obezbeđuje pravna sigurnost.

Članom 9. Predloga zakona predlaže se izmena člana 95. iz razloga što je Republički zavod za statistiku, počev od januara 2018. godine, izmenio metodologiju za obračun prosečnih zarada u Republici Srbiji, pa podatke o zaradama objavljuje sa dva meseca zakašnjenja.

Članom 10. Predloga zakona predlaže se dopuna člana 104. dodavanjem tačke 4) kojom je propisano da profesionalno vojno lice ima pravo na godišnji odmor za navršene, odnosno pune godine u radnom odnosu i to preko 30 godina – 35 radnih dana, u skladu sa Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o državnim službenicima („Službeni glasnik RS”, broj 95/18).

Članom 11. Predloga zakona izmenjen je naziv odeljka 3. Prestanak profesionalne vojne službe za vreme ratnog stanja na način da je nazivom odeljka obuhvaćen i pojam „vanrednog stanja” i izmenjen član 119. kojim je propisano da profesionalnom vojnom licu ne prestaje profesionalna vojna služba za vreme ratnog ili vanrednog stanja, osim u taksativno navedenim slučajevima, iz razloga što ne bi bilo primereno da profesionalno vojno lice za vreme ratnog ili vanrednog stanja podnese zahtev za prestanak profesionalne vojne službe. Takođe, propisano je da se ugovor o radu na određeno vreme za profesionalna vojna lica produžava do ukidanja ratnog ili vanrednog stanja.

Članom 12. Predloga zakona predlaže se izmena člana 161. kojim se vojni disciplinski sudovi, obrazuju pri Ministarstvu odbrane, a ne u Vojsci Srbije i vrši se terminološko usklađivanje sa ostalim odredbama zakona. Na ovaj način bi se izbegle primedbe po pitanju nepristrasnosti i samostalnosti ovih organa u stručnom pogledu, a njihov rad učinio efikasnijim, uz napomenu da bi se ovakvim rešenjem potencirala stručna nezavisnost vojnih disciplinskih sudova i izbegao svaki eventualni pokušaj uticaja komandovanja na rad ovih organa. U prilog ovakvom predlogu je i činjenica da su i u vreme postojanja redovnih vojnih sudova, vojnih tužilaca i Vojnog pravobranilaštva, ovi pravosudni organi po formaciji bili u sastavu Sekretarijata Ministarstva odbrane i Pravne uprave, pri čemu su navedene organizacione jedinice Ministarstva odbrane vodile sudsku upravu, bez bilo kakvih uticaja na stručnu nezavisnost vojnog pravosuđa. Na taj način bi se izbegao prigovor, često prisutan u javnosti, da komandovanje može da utiče na nezavisnost vojnih disciplinskih tužilaca i vojnih disciplinskih sudova.

Članom 13. Predloga zakona precizira se odredba člana 162. tako što se navodi da je sedište Višeg vojnog disciplinskog suda u Beogradu i vrši se terminološko usklađivanje sa ostalim odredbama zakona.

Članom 14. Predloga zakona propisano je da se Vojni disciplinski tužioci obrazuju pri Ministarstvu odbrane sa sedištem u Beogradu, Nišu i Novom Sadu, kao i da se Viši vojni disciplinski tužilac obrazuje pri Ministarstvu odbrane sa sedištem u Beogradu i izvršeno je terminološko usklađivanje sa ostalim odredbama zakona.

Članom 15. Predloga zakona utvrđeno je da će se propisi doneti za izvršavanje Zakona o Vojsci Srbije („Službeni glasnik RS”, br. 116/07, 88/09, 101/10 - dr. zakon, 10/15, 88/15 – US i 36/18) uskladiti sa odredbama ovog zakona u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 16. Predloga zakona propisano je da će Ministarstvo odbrane i Vojska Srbije uskladiti svoju organizaciju sa odredbama ovog zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 17. Predloga zakona propisano je stupanje na snagu Zakona o izmenama i dopunama Zakona o Vojsci Srbije.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Sredstva za sprovođenje ovog zakona obezbeđena su Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2019. godinu na razdelu Ministarstvo odbrane. Sredstva za sprovođenje ovog zakona u narednom periodu biće planirana prilikom izrade Predloga finansijskog plana za 2020. godinu sa projekcijom za 2021. i 2022. godinu.

**PREGLED ODREDAVA ZAKONA O VOJSCI SRBIJE KOJE SE MENJAJU,
ODNOSNO DOPUNJUJU**

Član 22.

Činovi vojnih lica su:

- 1) za profesionalnog vojnika – razvodnik, desetar i mlađi vodnik;
- 2) za podoficira – vodnik, VODNIK PRVE KLASE, stariji vodnik, stariji vodnik prve klase, zastavnik i zastavnik prve klase;

3) za oficira:

(1) u svim rodovima i službama, osim rečnih jedinica: potporučnik, poručnik, kapetan, KAPETAN PRVE KLASE, major, potpukovnik, pukovnik, brigadni general, general-major, general-potpukovnik i general;

(2) u rečnim jedinicama: potporučnik, poručnik korvete, poručnik fregate, PORUČNIK BOJNOG BRODA, kapetan korvete, kapetan fregate, kapetan bojnog broda, komodor, kontraadmiral, vice-admiral i admiral.

PRAVA I OBAVEZE PROPISANE ZA OFICIRE U SVIM RODOVIMA I SLUŽBAMA ODOSE SE I NA OFICIRE U REČNIM JEDINICAMA, I TO: PORUČNIK – PORUČNIK KORVETE, KAPETAN – PORUČNIK FREGATE, KAPETAN PRVE KLASE – PORUČNIK BOJNOG BRODA, MAJOR – KAPETAN KORVETE, POTPUKOVNIK – KAPETAN FREGATE, PUKOVNIK – KAPETAN BOJNOG BRODA, BRIGADNI GENERAL – KOMODOR, GENERAL-MAJOR – KONTRAADMIRAL, GENERAL-POTPUKOVNIK – VICEADMIRAL I GENERAL-ADMIRAL.

Učenici i kadeti vojnoškolskih ustanova, lica na drugom stručnom osposobljavanju za oficire i podoficire, vojnici na služenju vojnog roka i lica u rezervnom sastavu mogu imati činove iz stava 1. ovog člana.

Član 39.

Za profesionalno vojno lice može biti primljen državljanin Republike Srbije koji ispunjava sledeće opšte uslove:

- 1) da je punoletan;
- 2) da je zdravstveno i psihofizički sposoban za službu u Vojsci Srbije;
- 3) da ima propisano obrazovanje;
- 4) da mu ranije nije prestajao radni odnos u državnom organu zbog teže povrede dužnosti iz radnog odnosa;
- 5) da nije osuđivan na kaznu zatvora od najmanje šest meseci;
- 6) da nije stariji od 30 godina ako se prima u svojstvu profesionalnog vojnika;
- ~~7) da nije stariji od 35 godina ako se prima u svojstvu podoficira, odnosno 40 godina ako se prima u svojstvu oficira;~~

7) DA NIJE STARIJI OD 40 GODINA AKO SE PRIMA U SVOJSTVU PODOFICIRA, ODNOSNO 45 GODINA AKO SE PRIMA U SVOJSTVU OFICIRA.

8) da je bezbednosno proveren i da nema bezbednosnih smetnji za prijem u profesionalnu vojnu službu, u skladu sa propisima kojima je uređeno vršenje bezbednosne provere u Ministarstvu odbrane;

~~9) da je odslužio vojni rok sa oružjem.~~

9) DA JE ZAVRŠIO ODGOVARAJUĆU VOJNU OBUKU SA ORUŽJEM.

Profesionalna vojna lica primaju se u službu prema potrebi službe, na radna mesta propisana formacijom.

Akt o prijemu u profesionalnu vojnu službu lica koje ne ispunjava uslove iz stava 1. ovog člana ništav je.

Član 40.

Profesionalno vojno lice postaje se danom stupanja u službu - na osnovu akta nadležnog organa, odnosno ugovora.

Kadet vojne visokoškolske ustanove koji ispunjava uslove iz člana 39. stav 1. tač. 2), 5) i 8) ovog zakona završetkom školovanja prima se u profesionalnu vojnu službu i proizvodi u čin potporučnika i od tog dana postaje oficir.

UČENIK SREDNJE STRUČNE VOJNE ŠKOLE I UČENIK MEŠOVITE VOJNE ŠKOLE U KOJIMA SE STIČE ODGOVARAJUĆE OPŠTE I STRUČNO OBRAZOVANJE I VASPITANJE ZA OBAVLJANJE POSLOVA PODOFICIRA VOJSKE SRBIJE, A KOJI ISPUNJAVAJU USLOVE IZ ČLANA 39. STAV 1. TAČ. 2), 5) I 8) OVOG ZAKONA, NAKON STICANJA ODGOVARAJUĆEG OPŠTEG I STRUČNOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE VOJNO OBRAZOVANJE, PROIZVODE SE U ČIN VODNIKA I OD TOG DANA POSTAJU PODOFICIRI.

UČENIK VOJNE GIMNAZIJE KOJI NE NASTAVI ŠKOLOVANJE I UČENIK SREDNJE STRUČNE I MEŠOVITE VOJNE ŠKOLE U KOJIMA SE STIČE ODGOVARAJUĆE OPŠTE I STRUČNO OBRAZOVANJE I VASPITANJE ZA OBAVLJANJE POSLOVA VOJNIH SLUŽBENIKA I NAMEŠTENIKA, A KOJI ISPUNJAVAJU USLOVE IZ ČLANA 39. STAV 1. TAČ. 2), 5) I 8) OVOG ZAKONA, MOGU SE PROIZVESTI U ČIN VODNIKA I OD TOG DANA POSTATI PODOFICIRI, UKOLIKO NAKON ZAVRŠETKA SREDNJE VOJNE ŠKOLE ZAVRŠE I VOJNU OBUKU PREDVIĐENU ČLANOM 39. STAV 1. TAČKA 9) OVOG ZAKONA.

Vlada uređuje način i uslove prijema u profesionalnu vojnu službu, na predlog ministra odbrane.

Član 41.

Podoficir koji je stekao visoko vojno obrazovanje sa danom završetka školovanja proizvodi se u čin potporučnika i od tog dana postaje oficir.

Podoficir koji je stekao odgovarajuće visoko obrazovanje predviđeno elementima formacijskih mesta utvrđenih formacijom može se ~~do navršene 43 godine života~~ DO NAVRŠENE 45 GODINE ŽIVOTA proizvesti u čin potporučnika pod uslovima i na način koji propiše Vlada, na predlog ministra odbrane.

Član 42.

Državljanin Republike Srbije koji ispunjava opšte uslove za prijem u profesionalnu vojnu službu može biti primljen u službu u Vojsci Srbije, radi popune komandi, jedinica i ustanova Vojske Srbije na određeno vreme do tri godine.

Ugovorom o radu na određeno vreme utvrđuju se čin, dužnost, mesto službovanja i trajanje službe, a mogu se uređivati i druga prava i obaveze.

Ugovor o radu na određeno vreme zaključuje se na vremenski period do tri godine i može se obnavljati, s tim da važnost poslednjeg ugovora ističe krajem godine u kojoj profesionalni vojnik, podoficir, odnosno oficir navršava 53 godine života.

Izuzetno od odredbe stava 3. ovog člana, po odluci ministra odbrane, ugovor o radu na određeno vreme licima na pojedinim formacijskim mestima ili određenih specijalnosti može se obnavljati do ispunjenja uslova za odlazak u penziju propisanih zakonom kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje.

PROFESIONALNI VOJNIK, ODNOSNO PODOFICIR U RADNOM ODNOSU NA ODREĐENO VREME MOŽE SE, NEZAVISNO OD PROPISANIH USLOVA U POGLEDU GODINA ŽIVOTA, UKOLIKO POTREBE SLUŽBE ZAHTEVAJU, BEZ KONKURSA PRIMITI NA SLUŽBU U VOJSCI SRBIJE NA NEODREĐENO VREME U SVOJSTVU PODOFICIRA.

Ministar odbrane, na predlog načelnika Generalštaba uređuje drugo stručno osposobljavanje za oficira i podoficira iz stava 2. ovog člana.

Član 43.

Na lica primljena u profesionalnu vojnu službu na određeno vreme ne odnose se odredbe ovog zakona o unapređivanju oficira i podoficira.

ZA LICA PRIMLJENA U PROFESIONALNU VOJNU SLUŽBU NA NEODREĐENO VREME, ZA UNAPREĐENJE RAČUNA SE I VREME PROVEDENO U ČINU KOJI JE IMAO U STATUSU PROFESIONALNOG VOJNOG LICA NA ODREĐENO VREME.

Lice kome prestane profesionalna vojna služba na određeno vreme može biti proizvedeno u čin rezervnog oficira, odnosno rezervnog podoficira koji je imalo za vreme te službe, ako je imalo povoljnu ocenu u službi.

Član 56.

Oficir koji ispunjava opšte uslove može se unaprediti u neposredno viši čin, ako je u činu koji ima proveo najmanje:

- 1) tri godine u činu potporučnika ako školovanje traje četiri godine, dve godine u činu potporučnika ako školovanje traje pet godina i jednu godinu u činu potporučnika ako školovanje traje šest godina;
- 2) TRI GODINE U ČINU PORUČNIKA;
- 3) TRI GODINE U ČINU KAPETANA;
- 3a) ČETIRI GODINE U ČINU KAPETANA PRVE KLASE;
- 4) četiri godine u činu majora;
- 5) četiri godine u činu potpukovnika;
- 6) četiri godine u činu pukovnika;
- 7) tri godine u činovima generala.

Glava VII

~~Obaveza služenja u Vojsci Srbije po završenom školovanju, odnosno usavršavanju~~

OBAVEZA SLUŽENJA U VOJSCI SRBIJE PO ZAVRŠENOM ŠKOLOVANJU,
USAVRŠAVANJU, ODNOSNO UČEŠĆU U MULTINACIONALNIM OPERACIJAMA

Član 80.

~~Državljanin Republike Srbije koji se na osnovu ugovora zaključenog sa Ministarstvom odbrane školovao za vršenje vojnih dužnosti dužan je da po završenom školovanju, odnosno usavršavanju stupi u službu u Vojsci Srbije i ostane u toj službi najmanje dvostruko vreme trajanja školovanja, usavršavanja odnosno stipendiranja.~~

~~Profesionalni pripadnik Vojske Srbije koji je upućen na školovanje, usavršavanje ili specijalizaciju dužan je da po završetku školovanja, usavršavanja ili specijalizacije ostane na službi u Vojsci Srbije najmanje dvostruko vreme trajanja školovanja, usavršavanja ili specijalizacije u zemlji, a ako je školovanje, usavršavanje ili specijalizaciju završio u inostranstvu najmanje trostruko vreme trajanja školovanja, usavršavanja ili specijalizacije.~~

~~Profesionalni pripadnik Vojske Srbije koji je obučen za učešće u multinacionalnim operacijama dužan je da učestvuje u tim operacijama u skladu sa zakonom.~~

~~Ministar odbrane ili lice koje on ovlasti zaključuje ugovor o školovanju, stipendiranju, specijalizaciji, odnosno usavršavanju sa licem iz st. 1. i 2. ovog člana.~~

~~Ministar odbrane ili lice koje on ovlasti sa licem iz stava 3. ovog člana zaključuje ugovor o obuci i pravima i obavezama na osnovu završene obuke za~~

~~učešće u multinacionalnim operacijama, u skladu sa posebnim propisima kojima se uređuje učešće u multinacionalnim operacijama.~~

~~U slučaju neizvršavanja ugovornih obaveza krivicom lica upućenog na školovanje, specijalizaciju, odnosno usavršavanje, to lice je dužno da jednokratno vrati sve stvarne troškove školovanja, specijalizacije, odnosno usavršavanja koji su isplaćeni iz sredstava budžeta.~~

~~Ministar odbrane propisuje bliže uslove i način stipendiranja za potrebe Vojske Srbije, dužinu trajanja službe u Vojsci Srbije po završetku određene vrste školovanja, usavršavanja ili specijalizacije i postupak utvrđivanja i povraćaja troškova školovanja, stipendiranja, specijalizacije, odnosno usavršavanja, u skladu sa troškovima školovanja, stipendiranja, specijalizacije ili usavršavanja i vremenom provedenim po završetku školovanja, specijalizacije ili usavršavanja na službi u Vojsci Srbije.~~

DRŽAVLJANIN REPUBLIKE SRBIJE KOJI SE NA OSNOVU UGOVORA ZAKLJUČENOG SA MINISTARSTVOM ODBRANE ŠKOLOVAO ZA VRŠENJE VOJNIH DUŽNOSTI DUŽAN JE DA PO ZAVRŠENOM ŠKOLOVANJU, ODNOSNO USAVRŠAVANJU STUPI U SLUŽBU U VOJSCI SRBIJE I OSTANE U TOJ SLUŽBI NAJMANJE DVOSTRUKO VREME TRAJANJA ŠKOLOVANJA, USAVRŠAVANJA, ODNOSNO STIPENDIRANJA.

PROFESIONALNI PRIPADNIK VOJSKE SRBIJE KOJI JE UPUĆEN NA ŠKOLOVANJE, USAVRŠAVANJE ILI SPECIJALIZACIJU DUŽAN JE DA PO ZAVRŠETKU ŠKOLOVANJA, USAVRŠAVANJA ILI SPECIJALIZACIJE OSTANE NA SLUŽBI U VOJSCI SRBIJE NAJMANJE DVOSTRUKO VREME TRAJANJA ŠKOLOVANJA, USAVRŠAVANJA ILI SPECIJALIZACIJE U ZEMLJI, A AKO JE ŠKOLOVANJE, USAVRŠAVANJE ILI SPECIJALIZACIJU ZAVRŠIO U INOSTRANSTVU NAJMANJE TROSTRUKO VREME TRAJANJA ŠKOLOVANJA, USAVRŠAVANJA ILI SPECIJALIZACIJE.

PROFESIONALNI PRIPADNIK VOJSKE SRBIJE KOJI JE OBUČEN ZA UČEŠĆE U MULTINACIONALNIM OPERACIJAMA DUŽAN JE DA UČESTVUJE U TIM OPERACIJAMA U SKLADU SA ZAKONOM.

PROFESIONALNI PRIPADNIK VOJSKE SRBIJE NAKON POVRATKA IZ MULTINACIONALNE OPERACIJE DUŽAN JE DA PROVEDE U SLUŽBI U VOJSCI SRBIJE NAJMANJE TROSTRUKO VREME PROVEDENO U MULTINACIONALNOJ OPERACIJI U KOJU JE UPUĆEN.

MINISTAR ODBRANE ILI LICE KOJE ON OVLASTI ZAKLJUČUJE UGOVOR O ŠKOLOVANJU, STIPENDIRANJU, SPECIJALIZACIJI, ODNOSNO USAVRŠAVANJU SA LICEM IZ ST. 1. I 2. OVOG ČLANA.

MINISTAR ODBRANE ILI LICE KOJE ON OVLASTI SA LICEM IZ STAVA 3. OVOG ČLANA ZAKLJUČUJE UGOVOR O OBUCI I PRAVIMA I OBAVEZAMA NA OSNOVU ZAVRŠENE OBUKE ZA UČEŠĆE U MULTINACIONALNIM OPERACIJAMA, U SKLADU SA POSEBNIM PROPISIMA KOJIMA SE UREĐUJE UČEŠĆE U MULTINACIONALNIM OPERACIJAMA.

U SLUČAJU NEIZVRŠAVANJA UGOVORNIH OBAVEZA KRIVICOM LICA UPUĆENOG NA ŠKOLOVANJE, SPECIJALIZACIJU, ODNOSNO USAVRŠAVANJE, TO LICE JE DUŽNO DA JEDNOKRATNO VRATI SVE STVARNE TROŠKOVE

ŠKOLOVANJA, SPECIJALIZACIJE, ODNOSNO USAVRŠAVANJA KOJI SU ISPLAĆENI IZ SREDSTAVA BUDŽETA.

UKOLIKO LICE IZ STAVA 4. OVOG ČLANA NE PROVEDE U SLUŽBI U VOJSCI SRBIJE NAJMANJE TROSTRUKO VREME PROVEDENO U MULTINACIONALNOJ OPERACIJI U KOJU JE BILO UPUĆENO, DUŽNO JE DA PLATI UGOVORNU KAZNU PREDVIĐENU UGOVOROM O ANGAŽOVANJU U MULTINACIONALNIM OPERACIJAMA, U SKLADU SA KRITERIJUMIMA KOJE UTVRĐUJE MINISTAR ODBRANE.

MINISTAR ODBRANE PROPISUJE BLIŽE USLOVE I NAČIN STIPENDIRANJA ZA POTREBE VOJSKE SRBIJE, DUŽINU TRAJANJA SLUŽBE U VOJSCI SRBIJE PO ZAVRŠETKU ODREĐENE VRSTE ŠKOLOVANJA, USAVRŠAVANJA ILI SPECIJALIZACIJE I POSTUPAK UTVRĐIVANJA I POVRAĆAJA TROŠKOVA ŠKOLOVANJA, STIPENDIRANJA, SPECIJALIZACIJE, ODNOSNO USAVRŠAVANJA, U SKLADU SA TROŠKOVIMA ŠKOLOVANJA, STIPENDIRANJA, SPECIJALIZACIJE ILI USAVRŠAVANJA I VREMENOM PROVEDENIM PO ZAVRŠETKU ŠKOLOVANJA, SPECIJALIZACIJE ILI USAVRŠAVANJA NA SLUŽBI U VOJSCI SRBIJE.

Član 95.

Vlada utvrđuje posebnu osnovicu za obračun plata profesionalnih vojnih lica.

Osnovica iz stava 1. ovog člana ne može biti niža od 75% od prosečne mesečne zarade u Republici Srbiji isplaćene u mesecu koji prethodi mesecu u kojem se utvrđuje osnovica, prema poslednjem konačno objavljenom podatku organa nadležnog za poslove statistike, a ukoliko to ne omogućavaju odobrena sredstva u budžetu Republike Srbije namenjena za plate, Vlada može u skladu sa odobrenim sredstvima utvrditi nižu osnovicu za obračun plata profesionalnih vojnih lica.

Član 104.

Profesionalno vojno lice ima pravo na godišnji odmor za navršene, odnosno pune godine rada ostvarene u radnom odnosu, i to:

- 1) do 10 godina - 25 radnih dana;
- 2) od 10 do 20 godina - 27 radnih dana;
- 3) preko 20 godina - 30 radnih dana;
- 4) PREKO 30 GODINA – 35 RADNIH DANA.

Pravo na godišnji odmor u trajanju od 35 radnih dana, bez obzira na navršene, odnosno pune godine rada ostvarene u radnom odnosu, pripada:

- 1) licu kojem je utvrđen stepen invaliditeta od najmanje 50%;
- 2) licu koje obavlja specifičnu vojnu službu.

Pri utvrđivanju dužine godišnjeg odmora, radna nedelja računa se kao pet radnih dana.

Godišnji odmor može se koristiti jednokratno ili u više delova.

Profesionalno vojno lice ima pravo na dvanaestinu godišnjeg odmora (srazmeran deo) za mesec dana rada u kalendarskoj godini, ako u kalendarskoj godini u kojoj je primljeno u službu i u kalendarskoj godini u kojoj mu prestaje služba nema šest meseci neprekidnog rada.

3. Prestanak profesionalne vojne službe za vreme ratnog stanja

3. PRESTANAK PROFESIONALNE VOJNE SLUŽBE ZA VREME RATNOG ILI VANREDNOG STANJA

Član 119.

~~Za vreme ratnog stanja oficiru, odnosno podoficiru prestaje profesionalna vojna služba kada navršši 60 godina života i 40 godina staža osiguranja ili kada navršši 65 godina života.~~

~~Profesionalnom vojniku, bez obzira na ostvaren staž osiguranja, prestaje profesionalna vojna služba kada navršši 55 godina života.~~

~~Izuzetno, na predlog načelnika Generalštaba, a po odluci ministra odbrane, profesionalnom vojniku koji navršši 55 godina života starosna granica za prestanak profesionalne vojne službe na pojedinim formacijskim mestima određenih specijalnosti, može se produžiti do navršenih 60 godina života.~~

~~Profesionalnom vojnom licu prestaje profesionalna vojna služba za vreme ratnog stanja:~~

- ~~1) ako mu prestane državljanstvo Republike Srbije;~~
- ~~2) ako se na način propisan zakonom utvrdi da je nastao potpuni gubitak sposobnosti za profesionalnu vojnu službu;~~
- ~~3) ako je pravosnažnom presudom vojnog disciplinskog suda osuđen na disciplinsku kaznu koja povlači gubitak vojne službe, odnosno pravosnažnom presudom nadležnog krivičnog suda osuđen na kaznu zatvora u trajanju dužem od 12 meseci;~~
- ~~4) njegovom smrću.~~

~~Na postupak za prestanak službe profesionalnog vojnog lica za vreme ratnog stanja shodno se primenjuju odredbe čl. 114-118. ovog zakona.~~

ZA VREME RATNOG ILI VANREDNOG STANJA PROFESIONALNOM VOJNOM LICU NE PRESTAJE PROFESIONALNA VOJNA SLUŽBA, OSIM U SLEDEĆIM SLUČAJEVIMA:

- 1) AKO MU PRESTANE DRŽAVLJANSTVO REPUBLIKE SRBIJE;**
- 2) AKO SE NA NAČIN PROPISAN ZAKONOM UTVRDI DA JE KOD LICA NASTUPIO POTPUNI GUBITAK SPOSOBNOSTI ZA PROFESIONALNU VOJNU SLUŽBU;**

- 3) AKO JE PRAVOSNAŽNOM PRESUDOM VOJNOG DISCIPLINSKOG SUDA OSUĐEN NA DISCIPLINSKU KAZNU KOJA POVLAČI GUBITAK VOJNE SLUŽBE, ODNOSNO PRAVOSNAŽNOM PRESUDOM NADLEŽNOG KRIVIČNOG SUDA OSUĐEN NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU DUŽEM OD 12 MESECI;
- 4) Njegovom SMRĆU;
- 5) OFICIRU, ODNOSNO PODOFICIRU KADA NAVRŠI 65 GODINA ŽIVOTA;
- 6) PROFESIONALNOM VOJNIKU KADA NAVRŠI 53 GODINA ŽIVOTA.

IZUZETNO, PROFESIONALNOM VOJNOM LICU IZ STAVA 1. TAČKA 6) OVOG ČLANA, NA PREDLOG NAČELNIKA GENERALŠTABA, A PO ODLUCI MINISTRA ODBRANE, STAROSNA GRANICA ZA PRESTANAK PROFESIONALNE VOJNE SLUŽBE NA POJEDINIM FORMACIJSKIM MESTIMA ODREĐENIH SPECIJALNOSTI, MOŽE SE PRODUŽITI DO NAVRŠENIH 58 GODINA ŽIVOTA.

PROFESIONALNOM VOJNOM LICU U SLUŽBI NA ODREĐENO VREME UGOVOR O RADU PRODUŽAVA SE DO UKIDANJA RATNOG ILI VANREDNOG STANJA.

Član 161.

O odgovornosti profesionalnog pripadnika Vojske Srbije za disciplinske prestupe i za povrede dužnosti propisane za Ministarstvo odbrane, drugi državni organ ili pravno lice u koje je profesionalno vojno lice upućeno na službu, odnosno na rad, u prvom stepenu odlučuju ~~prvostepeni~~ vojni disciplinski sudovi, prema mesnoj nadležnosti.

~~Prvostepeni~~ Vojni disciplinski sud utvrdiće odgovornost za disciplinsku grešku ako u postupku za utvrđivanje odgovornosti za disciplinski prestup nađe da nije učinjen disciplinski prestup, već da je učinjena disciplinska greška odnosno da je pored disciplinskog prestupa učinjena i disciplinska greška.

VOJNI DISCIPLINSKI SUDOVI OBRAZUJU SE PRI MINISTARSTVU ODBRANE, SA SEDIŠTEM U BEOGRADU, NIŠU I NOVOM SADU.

Član 162.

Po žalbi na odluku ~~prvostepenog~~ vojnog disciplinskog suda odlučuje Viši vojni disciplinski sud.

Viši vojni disciplinski sud obrazuje se pri Ministarstvu odbrane, SA SEDIŠTEM U BEOGRADU.

Član 164.

Vojni disciplinski tužilac podnosi optužni predlog i zastupa optužbu pred ~~prvostepenim~~ vojnim disciplinskim sudom, a viši vojni disciplinski tužilac zastupa optužbu pred Višim vojnim disciplinskim sudom.

Vojni disciplinski tužioci i njihovi zamenici moraju biti oficiri pravne službe sa položenim pravosudnim ispitom.

VOJNI DISCIPLINSKI TUŽIOCI OBRAZUJU SE PRI MINISTARSTVU ODBRANE, SA SEDIŠTEM U BEOGRADU, NIŠU I NOVOM SADU.

VIŠI VOJNI DISCIPLINSKI TUŽILAC OBRAZUJE SE PRI MINISTARSTVU ODBRANE, SA SEDIŠTEM U BEOGRADU.

ANALIZA EFEKATA ZAKONA

Vojska Srbije je prvi put uređena donošenjem Zakona o Vojsci Srbije 2007. godine, nakon čega su tokom 2009. godine vršene izmene kojima je uređen njen sastav i organizacija, kao i prava, obaveze i odgovornosti pripadnika Vojske Srbije, a izmenama i dopunama usvojenim početkom 2015. godine otklonjene su nejasnoće u određenim pojmovima i važećim rešenjima i obezbeđena efikasnija primena Zakona, kao i usaglašavanje sa rešenjima iz drugih zakona. Izmenama i dopunama koje su izvršene 2018. godine usklađena su važeća rešenja sa iskustvima u praktičnoj primeni Zakona o Vojsci Srbije i usaglašena sa promenama u pravnom sistemu Republike Srbije, takođe su otklanjene i uočene pravne praznine i nepreciznosti u rešenjima koje su stvarale teškoće u tumačenju odredaba zakona.

Navedenim izmenama i dopunama stvoreni su uslovi za obezbeđenje povoljnijeg položaja profesionalnih pripadnika Vojske Srbije, posebno profesionalnih vojnika, kao i podoficira i oficira koji su u službi na određeno vreme.

Osnove za planiranje i normativno uređenje Vojske Srbije utvrđene su Ustavom, Strategijom odbrane Republike Srbije, Doktrinom Vojske Srbije i Strategijskim pregledom odbrane Republike Srbije, na osnovu kojih su doneti i drugi sistemski zakoni: Zakon o vojnoj, radnoj i materijalnoj obavezi kojim je uređena materija izvršavanja vojne obaveze i aktivni i rezervni sastav Vojske Srbije, Zakon o upotrebi Vojske Srbije i drugih snaga odbrane u multinacionalnim operacijama van granica Republike Srbije kojim su uređeni uslovi i način upućivanja pripadnika Vojske Srbije u multinacionalne operacije, Zakon o Vojnobezbednosnoj agenciji i Vojnoobaveštajnoj agenciji kojim su uređene vojne službe bezbednosti i Zakon o vanrednim situacijama kojim su uređene nadležnosti Vojske Srbije u pružanju pomoći civilnim organima u vanrednim situacijama, a istovremeno su prestali da važe savezni zakoni koji su uređivali ovu materiju.

Ključni problemi, mere i cilj ovog zakona

Ključni problemi koje treba rešiti izmenama i dopunama su nedostaci u praktičnoj primeni Zakona o Vojsci Srbije („Službeni glasnik RS”, br. 116/07, 88/09, 101/10–dr. zakon, 10/15 i 88/15–US i 36/18) i potreba usaglašavanja sa promenama u pravnom sistemu Republike Srbije izvršenim nakon stupanja na snagu izmena i dopuna ovog zakona 2018. godine.

Naime, u piramidalnom karijernom vođenju nije bio obezbeđen kontinuitet za vreme provedeno na određenim dužnostima, sticanje iskustava na višim dužnostima, karijerno usavršavanje i vođenje kadra naročito zbog dužine vremena provedenog u istom činu.

Predloženim izmenama i dopunama stvaraju se uslovi za obezbeđenje povoljnijeg položaja profesionalnih pripadnika Vojske Srbije, posebno profesionalnih vojnika, kao i oficira i podoficira koji su u službi na određeno vreme, kao i za uvođenje čina kapetana prve klase, odnosno poručnika bojnog broda za rečne jedinice i uvođenje podoficirskog čina vodnika prve klase. Takođe, otvaraju se mogućnosti za efikasnije rukovođenje i funkcionisanje Vojske Srbije, predvidivo karijerno vođenje profesionalnih vojnih lica, uz istovremeno stvaranje uslova za poboljšanje položaja profesionalnih pripadnika Vojske Srbije.

Takođe, obezbeđuje se povoljniji položaj profesionalnih vojnika, podoficira i oficira na službi u Vojski Srbije na određeno vreme, podizanjem starosne granice za prijem u profesionalnu vojnu službu, a cilj izmena i dopuna je i da se Vojska Srbije ne odriče profesionalnih vojnika, već da isti ostanu u službi i da im se omogući pravna i egzistencijalna sigurnost.

Izmenama i dopunama dodatno se reguliše i status u službi profesionalnih pripadnika Vojske Srbije nakon povratka iz multinacionalnih operacija, a time i rešava mogući odliv kadra nakon vraćanja iz multinacionalnih operacija stvaranjem obaveza ostanka u Vojski Srbije najmanje trostruko vreme provedeno u multinacionalnoj operaciji u koju je upućen, kao i plaćanja ugovorenog iznosa (kazne) u slučaju neispunjenja obaveze ostanka u službi. Dosadašnja materijalna rešenja, zbog napuštanja profesionalne vojne službe od strane pojedinih pripadnika koji se vrate iz multinacionalnih operacija, onemogućavaju prenošenje stečenih znanja i iskustava na profesionalne pripadnike Vojske Srbije koji treba da budu upućeni u multinacionalne operacije. Naime, profesionalni pripadnici Vojske Srbije koji učestvuju u multinacionalnim operacijama, ne samo da po tom osnovu dobijaju novčana primanja, već i dodatne bodove pri rešavanju stambenog pitanja i za vreme učešća u multinacionalnoj operaciji ostvaruju staž osiguranja u dvostrukom trajanju. Takođe, učešćem u multinacionalnoj operaciji, profesionalni pripadnici Vojske Srbije stiču znanja i iskustva koja su značajna za sistem odbrane. Sa druge strane, sistem odbrane je omogućio takvom licu učešće u multinacionalnoj operaciji, kroz sprovođenje programa pripreme i obuka, u skladu sa zakonom kojim je uređeno učešće Vojske Srbije i drugih snaga odbrane u multinacionalnim operacijama van granica Republike Srbije. Shodno tome, sistemu odbrane je u interesu da ovakvi profesionalni pripadnici Vojske Srbije ostaju na službi u VS, iz kog razloga je predložena obaveza ostanka na službi u VS najmanje trostruko vreme koje je proveo u multinacionalnoj operaciji u koju je upućen i, u slučaju neispunjenja ove obaveza, propisana je obaveza plaćanja ugovorne kazne. Predložena obaveza ostanka u službi ima za cilj zaštitu interesa sistema odbrane, koji je nesporno pretežniji u odnosu na interese pojedinca.

Izmena člana 95. je izvršena jer je Republički zavod za statistiku, počev od januara 2018. godine, izmenio metodologiju za obračun prosečnih zarada u Republici Srbiji, pa podatke o zaradama objavljuje sa dva meseca zakašnjenja.

Godišnji odmor profesionalnih pripadnika Vojske za navršениh 30 godine rada povećan je na 35 radnih dana i usklađen sa Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o državnim službenicima („Službeni glasnik RS”, broj 95/18).

Pored navedenog, predsednici vojnih disciplinskih sudova, odnosno vojni disciplinski tužioci potčinjeni su važećom organizacijom starešini Vojske Srbije koji u stručnom pogledu nije u mogućnosti da pravilno sagleda i oceni njihov rad, zbog neposredovanja odgovarajuće kvalifikacije da ceni stručni rad diplomiranih pravnika sa položenim pravosudnim ispitom. U tom smislu, predloženim izmenama kojima se disciplinski organi obrazuju, odnosno uspostavljaju pri Ministarstvu odbrane doprinosi se kvalitetnijem i efikasnijem radu vojnih disciplinskih organa u stručnom pogledu prilikom odlučivanja o odgovornosti profesionalnih pripadnika Vojske, i ujedno izbegava svaki eventualni pokušaj uticaja komandovanja u Vojski na rad ovih organa.

Izmenjen je naziv odeljka 3. „Prestanak profesionalne vojne službe za vreme ratnog stanja“ na način da je nazivom odeljka obuhvaćeno i „vanredno stanje“ i izmenjen član 119. Zakona kojim je propisano da profesionalnom vojnom licu ne može prestati profesionalna vojna služba za vreme ratnog ili vanrednog stanja iz razloga što se, za odgovarajuće funkcionisanje u ratnom ili vanrednom stanju, ne

može dopustiti da profesionalno vojno lice za vreme ratnog ili vanrednog stanja podnese zahtev za prestanak profesionalne vojne službe, kao i da profesionalnim vojnim licima na određeno vreme istekne ugovor o radu, zbog čega je predviđeno da se tim licima ugovor o radu na određeno vreme produžava do ukidanja ratnog ili vanrednog stanja.

Na koga i kako će najverovatnije uticati rešenja u Zakonu

Rešenja predviđena u Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o Vojsci Srbije uticaće na Vojsku Srbije u pogledu njihovog položaja i prava i obaveza profesionalnih pripadnika Vojske Srbije. Odredbe ovog zakona imaće efekte na status profesionalnih pripadnika Vojske Srbije, posebno kada je reč o uslovima za unapređenja, a naročito kada su u pitanju profesionalni vojnici, oficiri i podoficiri sa kojima su zaključeni ugovori o radu na određeno vreme. Predloženo materijalno rešenje koje se odnosi na obavezu trostrukog ostanka nakon povratka iz multinacionalnih operacija, neće uticati na smanjenje broja lica koja su spremna da prođu odgovarajuću obuku, jer je zainteresovanost za multinacionalne operacije u prethodnim godinama velika. Ukoliko bi se u određenom procentu smanjila zainteresovanost lica za multinacionalne operacije, efekat obaveze ostanka lica će biti značajniji u odnosu na broj zainteresovanih lica koja će ovakvim rešenjem biti nezainteresovana za obuku.

Kakve troškove će primena Zakona stvoriti građanima i privredi

Sprovođenje zakona neće stvoriti dodatne troškove za građane, privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Da li su pozitivne posledice donošenja Zakona takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti

Pozitivne posledice donošenja ovog zakona su takve da se obezbeđuje efikasnije funkcionisanje, komandovanje i rukovođenje Vojskom Srbije, usklađivanje priliva i odliva kadra u Vojsci Srbije i obezbeđivanje odgovarajuće kadrovske strukture koja je sposobna da izvrši sve misije i zadatke Vojske Srbije, pri čemu to neće dovesti do stvaranja troškova u budžetu u narednom periodu.

Posebno ističemo da se predloženim izmenama ne obrazuju novi disciplinski organi pri Ministarstvu odbrane, nego vojni disciplinski organi koji su već obrazovani u Vojsci Srbije prelaze u sastav Ministarstva odbrane, tako da u konkretnom slučaju ne postoji potreba za zapošljavanjem novih lica, obukom kadrova niti za izdvajanjem dodatnih finansijskih sredstava navedenim prelaskom.

Da li se Zakonom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija

Predmet ovog zakona nije uređivanje delatnosti privrednih subjekata i ne podržava se stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.

Da li su sve zainteresovane strane imale priliku da se izjasne o Zakonu

U internoj proceduri pripreme Nacrta zakona učestvovala su nadležne organizacione jedinice Ministarstva odbrane i Vojske Srbije, tokom koje su razmotrene primedbe i predlozi, od kojih je značajan broj uvažen i na odgovarajući način ugrađen u tekst Nacrta zakona.

**Koje će se mere tokom primene Zakona preduzeti
da bi se ostvarilo ono što se Zakonom predviđa**

Radi sprovođenja ovog zakona izvršiće se usaglašavanje: Uredbe o prijemu u profesionalnu vojnu službu, Uredbe o stanjima u službi, Uredbe o osnovnom koeficijentu plate prema činu i dužnosti odnosno zadacima i poslovima koje profesionalni pripadnik Vojske Srbije obavlja za vreme vršenja službe u inostranstvu, Uredba o osnovima i merilima za uvećanje plate i druga novčana primanja pripadnika Vojske Srbije i drugih snaga odbrane za vreme učešća u multinacionalnim operacijama van granica Republike Srbije, Uredbe o načinu i postupku izvršavanja vojne, radne i materijalne obaveze, Pravilnika o utvrđivanju formacijskih mesta oficira i podoficira u Ministarstvu odbrane i Vojsci Srbije i Pravilnika o platama profesionalnih pripadnika Vojske Srbije.

IZJAVA**O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE**

1. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada

Obrađivač: Ministarstvo odbrane

2. Naziv propisa

PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O VOJSCI SRBIJE

DRAFT LAW ON AMENDMENTS TO THE LAW ON SERBIAN ARMED FORCES

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

a) Odredba Sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa

/

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma

/

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizilaze iz navedene odredbe Sporazuma

/

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizilaze iz navedene odredbe Sporazuma

/

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije

PREDLOG ZAKONA NIJE PREDVIĐEN NACIONALNIM PROGRAMOM ZA USVAJANJE PRAVNIH TEKOVINA EVROPSKE UNIJE.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima

/

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima

/

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima

/

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost

/

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije

/

NE POSTOJE ODGOVARAJUĆI PROPISI EVROPSKE UNIJE SA KOJIMA JE POTREBNO OBEZBEDITI USKLAĐENOST.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa.

Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

/

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

/

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

/